

Στη σελίδα 61 παρ. 1, θα έλεγα ότι υπάρχει μία αβλεψία. Είδα, ότι την επιτροπή συνθέτουν επτά μέλη. Στην παράγραφο 11 λέτε "η επιτροπή ανταγωνισμού μπορεί με απόφασή της να καθορίσει την κατά τετραμελή τμήματα λειτουργία της". Αφού είναι επτά τα μέλη, θα έχουμε ένα τμήμα με τέσσερα μέλη και ένα τμήμα με τρία μέλη. Δεν έχουμε, δηλαδή, τη δυνατότητα να συμπίξουμε, ούτε δύο τμήματα. Εάν νομίζετε, από τη γνώση των αναγκών της χώρας, που έχετε, ότι θα πρέπει να γίνουν τμήματα για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα, τότε να αυξηθούν τα μέλη της επιτροπής, να γίνουν οκτώ...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΕΝΤΑΚΗΣ: Εκτός και εάν, ένα είναι σε δύο τμήματα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Μπορεί να είναι σε δύο τμήματα και να προλαβαίνει να επιτελεί και το μεν καθήκον και το δε; Αυτό είναι ένα ερώτημα που θέτω προς όλους τους συναδέλφους.

Στην παράγραφο 62 εδάφιο ε' είναι τυπικό το θέμα και δεν έχουμε ουσιαστική αντίρρηση. Όσον αφορά τις αρμοδιότητες της επιτροπής ανταγωνισμού, λέτε "η επιτροπή απειλεί και επιβάλλει τα πρόστιμα". Επειδή με το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου έτυχε να συνεργαστούμε και στο νομοσχέδιο περί μισθώσεων και πετύχαμε τροποποιήσεις προς γενικό όφελος, θα ήθελα να πω, ότι ο νόμος απειλεί με κυρώσεις και όχι η επιτροπή. Τα όργανα εφαρμογής των νόμων επιβάλλουν. Σαν νομικός, μου χτυπάει άσχημα η

120

02TR 4/2 Σφος ΤΣΑΠΡΑΝΗ Δφος ΔΕΔΑΚΗ 07.02.1995 ΒΕ0207ΤΑ

φράση "η επιτροπή απειλεί". Ούτε ο ποινικός νόμος, ούτε το ποινικό δικαστήριο απειλεί με φυλάκιση τον εγκληματία. Ο ποινικός νόμος απειλεί, το Ποινικό Δικαστήριο επιβάλλει.

(XF)

Συνεπώς, προβαίνω σ' αυτήν την νομοτεχνική παρατήρηση για την αρτιότητα του κειμένου από νομικής απόψεως. Έρχομαι στην πρόσληψη των 40 καινούργιων υπαλλήλων.

Εκφράζω την ευχή να γίνουν από μετατάξεις, διότι όταν κύριε Υπουργέ, λέμε όλοι, από όλα τα κόμματα, ότι η Ελλάδα έχει διπλούς δημόσιους υπαλλήλους σε αριθμό απ' όσους χρειάζεται, δεν μπορούμε να λέμε "φέρε και άλλους 40 καινούργιους". Μα θα μου πείτε "στους 40 κωλύσατε;" Είναι θέμα αρχής. Όταν κάτι μας περισσεύει δεν θα φέρουμε και άλλους για να γίνει πιο πολύ το περίσσειμα. Έτσι θα δείξουμε και εντιμότητα και ηθική και όλα αυτά για τα οποία συζητούμε στη Βουλή, προς τον ελληνικό λαό.

Έχω, όμως, ουσιαστική αντίρρηση στη σελίδα 64, στην παρ. 3. Κύριοι συνάδελφοι, εδώ ανοίγει -θα το πω πεντακάθαρα, αυτή είναι η αλήθεια- μέσω συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου, το μεγάλο κομματικό ρουσφετολόγι. Διότι λέει ότι με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου αυτή η επιτροπή μπορεί να προσλαμβάνει προσωπικό, ειδικό, επιστημονικό, τεχνικό ή βοηθητικό. Βοηθητικό, δηλαδή τί; Γιατί να πάρει με σύμβαση ειδική έξω από το νόμο βοηθητικό προσωπικό; Εδώ είναι ο νόμος 2190. Θέλετε καθαρίστριες; Υπάρχουν τα κοινωνικά κριτήρια και η γυναίκα που δικαιούται να έρθει. Θέλετε τεχνικό προσωπικό; Δεν έχει η Ελλάδα τεχνικούς ----- ώστε να χρειάζεται να κάνουμε ειδική σύμβαση;

Να τους φωνάξετε στο γραφείο σας, κύριε Υπουργέ, για να κάνετε σύμβαση με το Χατζηδημητρίου γιατί είναι φίλος σας; Ή και αν δεν είναι φίλος σας σας λέω ότι η διάταξη μας δημιουργεί την εντύπωση, μας δημιουργεί τους φόβους, ότι θα καλείτε τους φίλους σας και θα τους κάνετε υπαλλήλους με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου.

Πρέπει συνεπώς, το "τεχνικού και βοηθητικού προσωπικού" να απαλειφθεί. Στο "ειδικό επιστημονικό" να καθορισθεί τι σημαίνει "ειδικό". Δηλαδή να έχει διδακτορικό δίπλωμα, κάποιες ιδιότητες, οι οποίες πραγματικά δεν βρίσκονται καθημερινά.

Έρχομαι στη σελίδα 65, παρ. 8ε' 1. Πραγματικά εδώ δίνεται η δυνατότητα να κινηθεί αυτή η επιτροπή την οποία δημιουργείτε. Είναι, όμως, ελλιπής. Στην παρ. 1, κύριε Υπουργέ, λέτε ότι η επιτροπή γνωμοδοτεί για θέματα που ζητούν η Κυβέρνηση, οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, το Υπουργείο Εμπορίου, οι ενώσεις Επιμελητηρίων, οι ενώσεις Βιομηχανικών και Εμπορικών Συλλόγων. Έχω την άποψη, ότι θα πρέπει να προστεθεί: "Και τα εν τη Βουλή εκπροσωπούμενα κόμματα" -και για να μην πνίγουμε πάντα τη φωνή των Βουλευτών- ή "ένας αριθμός Βουλευτών". Το ΚΚΕ καλύπτεται από το "τα εν τη Βουλή εκπροσωπούμενα κόμματα". Να βάλουμε: "10 Βουλευτών". Δηλαδή, 10 βουλευτές ανεξαρτήτως κομμάτων -όταν νομίζουμε ότι υπάρχει

θέμα και ανεξάρτητα εάν το κόμμα μας μας επιτρέπει ή όχι να μπορούν να κάνουν μία αίτηση και μέσω του Προέδρου της Βουλής να μεταβιβάζεται στην επιτροπή και να ερευνάται αυτό το θέμα.

Στη σελίδα 74 λέτε, ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι υπάλληλοι νομικών προσώπων κλπ. υποχρεούνται να καταγγέλουν ότι πέφτει στη γνώση τους γύρω από παραβίαση του νόμου. Κύριε Υπουργέ, σας το λέει και η έκθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής. Δηλαδή, όταν υπάρχει μία παράβαση του νόμου περί υγιούς ανταγωνισμού στις Σέρρες ο κλητήρας του Ειρηνοδικείου Σερρών έχει υποχρέωση, εάν αντελήφθη, να τρέξει να καταγγείλει;

Νομίζω, ότι εδώ έχουμε μία γενίκευση, η οποία δεν θα λειτουργήσει. Πρέπει, λοιπόν, μέχρι να τελειώσει η συζήτηση του νομοσχεδίου, να περιορίσουμε ^{πρώτα} ~~αφού εντοπίσουμε~~ ποιές κατηγορίες υπαλλήλων, που έχουν σχέση με το αντικείμενο αυτό, μπορούν να προσφέρουν ουσιαστική βοήθεια προς την επιτροπή ανταγωνισμού, ούτως ώστε να λειτουργεί και αποτελεσματικά.

Και τέλος, υπάρχει στη σελίδα 76, στην παρ. 7 μια νομική ατέλεια και θα καταστεί η διάταξη αυτή ατελέσφορη. Βάζουμε πρόστιμα -τρία εκατομμύρια- κύριοι συνάδελφοι στους ανθρώπους οι οποίοι υποχρεούνται να μας δώσουν στοιχεία, επιχειρηματίες κλπ. και αυτοί αρνούνται. Αυτό αποτελεί και ποινικό αδίκημα.

124

02ΤΑ 4/1 Σφος Χ. ΦΛΟΥΔΑ Δφος ΚΟΥΛΑΜΠΑ 07.02.1995 ΒF0207ΧF

Είμαι παραβάτης, είμαι επιχειρηματίας δισεκατομμυριούχος, μου βάζετε
πρόστιμο 3 εκατ. ^{και} την άλλη θα μου βάλετε 6 εκατομμύρια. Σας ευχαριστώ
πολύ. Σας τα πληρώνω. Μπορώ να σας τα πληρώνω επί 10 χρόνια, αρκεί να έχω
την δεσπόζουσα θέση στην αγορά ^{και} εφόσον δεν υπάρχει διαδικασία που να με
υποχρεώνει ^{τελικά} να επιτραπεί ο έλεγχος στην επιχείρησή μου.

(2 ΧΡ)

Γι' αυτό στην παρ. 7 θα πρέπει να προστεθεί ότι η επιτροπή ανταγωνισμού έχει το δικαίωμα προσφυγής στη δικαιοσύνη με αίτημα - αυτό που υπάρχει στην πολιτική δίκονομία- επίδειξης εγγράφων. Δεν μου τα έδωσες κύριε επιχειρηματία; Τρως το ¹προστιμο και κινώ τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων ²έχουν συντρέχουν οι προϋποθέσεις και μου καταθέτεις τα έγγραφα. Και αν δεν μου τα καταθέσεις, έρχομαι με τον κλητήρα και τα παίρνω.

Κύριε Υπουργέ, αυτές ήταν οι παρατηρήσεις που προλάβαινα να κάνω μέσα στο χρονικό διάστημα που είχα. Το νομοσχέδιό σας είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Όμως δεν πιστεύουμε ότι λύνει τα προβλήματα. Επειδή, όμως, είναι μία θετική προσπάθεια για να αντιμετωπισθούν τα καυτά προβλήματα που μαστίζουν την ελληνική αγορά, κατ' αρχήν ψηφίζουμε υπέρ. Βέβαια στην κατ' άρθρο συζήτηση θα κάνουμε και άλλες παρατηρήσεις και θα επιμείνουμε η κυβέρνηση σας να τις κάνει αποδεκτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΚΚΕ έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, σε λιγότερο από 6 μήνες συζητάμε δύο φορές το ίδιο σχεδόν νομοσχέδιο. Τη μια φορά τον Αύγουστο του 1994 με την πρόταση νόμου που είχε καταθέσει η Νέα Δημοκρατία και τώρα με αυτό το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εμπορίου. Το κόμμα μας και με την ευκαιρία

εκείνης της συζήτησης είχε τοποθετηθεί συγκεκριμένα υπογραμμίζοντας τη θέση του τόσο όσον αφορά την πραγματική διάσταση της έννοιας του ανταγωνισμού, όσο και για τις συνέπειες από τη λειτουργία των αρχών του ανταγωνισμού στη ζωή.

Η ουσία εκείνης της τοποθέτησής μας εξακολουθεί φυσικά και σήμερα να διατηρεί την επικαιρότητά της. Διαβάζοντας κανείς τις εισηγητικές εκθέσεις που συνοδεύουν αυτές τις δύο νομοθετικές πρωτοβουλίες διαπιστώνει εύκολα την κοινή πολιτική αφετηρία τους, εκείνη δηλαδή που είτε αποδέχεται, είτε προβάλλει ως θέσφατο το καθεστώς απελευθέρωσης της λεγόμενης ενιαίας εσωτερικής αγοράς και που θεωρεί ταυτόχρονα ότι ο λεγόμενος ελεύθερος ανταγωνισμός είναι η μοναδική βάση στήριξής της.

Άλλωστε όταν το καλοκαίρι του 1992 ψήφισαν μαζί Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ και Πολιτική Άνοιξη τη Συνθήκη του Μάαστριχτ γνώριζαν άριστα και οι τρεις ότι αυτή ακριβώς την πολιτική αντίληψη προσυπέγραφαν αναλαμβάνοντας πρόθυμα και τις σχετικές δεσμεύσεις για την παραπέρα πρακτική τους.

Έτσι, τόσο η προηγούμενη, όσο και η σημερινή νομοθετική πρωτοβουλία περιορίζονται εξ αντικειμένου, είτε σε κάποιες διαδικαστικές λεπτομέρειες, είτε σε ορισμένες ανώδυνες διορθωτικές παρεμβάσεις τυπικής προσαρμογής

στα νέα δεδομένα. Χωρίς, λοιπόν, να υποτιμάμε την ανάγκη σχολιασμού αυτών των ειδικών ρυθμίσεων που προτείνονται σήμερα, είναι απαραίτητο να σημειώσουμε, όσο πιο συνοπτικά γίνεται, την ουσία της πολιτικής μας διαφωνίας, την βασική πολιτική μας άποψη.

Ξεκινώντας από το γενικό μέρος της εισηγητικής έκθεσης γίνεται φανερό ότι το βασικό μέλημα του νομοσχεδίου συνίσταται στο πώς θα λειτουργήσει ένας αποτελεσματικότερος μηχανισμός, ώστε να παρεμβαίνει αποτρεπτικά και αποκλειστικά μόνο στις εξαιρετικές εκείνες περιπτώσεις που ενδεχομένως τίθεται σε κίνδυνο η ελευθερία του ανταγωνισμού στην ελληνική αγορά. Έτσι ακριβώς περιγράφεται και εκεί ακριβώς εξαντλείται το μέσο που θα υπηρετήσει, κατά την κυβέρνηση, τη συνολική προσπάθεια για το θεσμικό εκσυγχρονισμό της αγοράς και για την προστασία των καταναλωτών. Συνεπώς, βρισκόμαστε μπροστά σε μια νομοθετική πρωτοβουλία της κυβέρνησης με σαφώς διακηρυγμένη την προθεσή της να τακτοποιήσει ορισμένες εκκρεμότητες διαδικαστικού χαρακτήρα.

(ΟΡ)

Δηλώνεται απλά η κυβερνητική θέληση να παρέμβει περιθωριακά σε επιμέρους ζητήματα που δεν αμφισβητούν, ούτε στο ελάχιστο, τη σημερινή τάξη πραγμάτων στην αγορά και ούτε βέβαια θα θίξει την απόλυτη κυριαρχία της από τα πολυεθνικά, κυρίως, μεγαλοσυμφέροντα. Αντίθετα την επικαλείται σαν αυτονόητο, την εμφανίζει σαν προαπαιτούμενο και την προβάλλει σαν απαραίαστο συνολικό θεσμικό υπόβαθρο και περιβάλλον.

Έτσι, παρά το διακηρυγμένο και υποτιθέμενο στόχο της θεσμοθέτησης γενικού προληπτικού ελέγχου των συγκεντρώσεων, εκείνο που διακρίνεται ευκρινώς είναι η αυστηρή προσήλωση και του ΠΑΣΟΚ σε μια κεντρική πολιτικοοικονομική αρχή που συμφώνηκε στο Μάαστριχτ, που συγκεκριμενοποιείται στα διάφορα παράγωγα της Συνθήκης και που αναγορεύει ανάμεσα στα άλλα τον ανταγωνισμό, τον δήθεν ελεύθερο και τον δήθεν υγιή, σε συστατικό στοιχείο της. Από την άλλη μεριά ο ανταγωνισμός διαφημίζεται συστηματικά, είτε μέσω της αοριστολογίας περί απρόσκοπτης λειτουργίας της αγοράς, είτε μέσω του αφορισμού περί των αντιπληθωριστικών δήθεν πιέσεων, που ασκεί.

Πόσο, όμως, όλα αυτά ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και πόσο υπηρετούν οι κανόνες του τα ευρύτερα λαϊκά συμφέροντα; Αυτό, κατά τη γνώμη μας, είναι το κύριο ζητούμενο και πάνω σ' αυτό καλούμαστε να

δώσουμε τις απαντήσεις μας και να κριθούμε ανάλογα.

Φαίνεται, λοιπόν, ότι χρειάζεται πριν από όλα να ξαναδούμε το εννοιολογικό περιεχόμενο του ανταγωνισμού. Έτσι, με τον χρησιμοποιούμενο όρο δεν εννοούμε τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο από μία αντιπαλότητα, από μία ευθεία αντιπαράθεση, από σύγκρουση, από πρόθεση και προσπάθεια κάποιου να βρεθεί σε θέση υπεροχής τουλάχιστον έναντι του άλλου. Η προσπάθεια αυτή εκδηλώνεται, όπως είναι γνωστό, με πρακτικές θεμιτές, αλλά και αθέμιτες.

Θα περιοριστούμε στο να καταδείξουμε το πώς λειτουργεί τελικά ο περίφημος ανταγωνισμός, ποιό είναι το πρακτικό του αντίκρουσμα.

Ο ισχυρισμός ότι οδηγεί σε πτώση τιμών είναι εντελώς ανυπόστατος. Πρόκειται για μία βαθειά λαθεμένη αντίληψη, που άλλωστε έχει καταργηθεί από την ίδια την πραγματικότητα, αφού στη πραγματικότητα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Η εμπειρία μας είναι και πλούσια και πρόσφατη.

Σ' αυτό το σημείο, όμως, αξίζει να στρέψουμε την προσοχή μας σε μια εξαιρετικά επίκαιρη πλευρά αυτού του φαινομένου. Η κεντρική, λοιπόν, επιδίωξη για την εξόντωση του ανταγωνιστή, για την εξασφάλιση επιπλέον ζωτικού χώρου στο παιχνίδι των κερδών, οδηγεί πολλές φορές σε έξαρση των δαπανών της διαφήμισης. Το κόστος αυτό ενσωματώνεται ποικιλότροπα στις

τιμές με προφανείς τις συνέπειες και τις επιπτώσεις στον καταναλωτή, ο οποίος καλείται να πληρώσει και το κόστος του ανταγωνισμού.

Νομίζουμε, επίσης, πως είναι αφέλεια να πιστεύει κανείς σήμερα πως απουσιάζουν εκείνοι που, μέσα στο λεγόμενο ελεύθερο ανταγωνιστικό περιβάλλον, δεν μπορούν να ελέγξουν την αγορά και να επιβάλουν τις τιμές τους, είτε αξιοποιώντας την ουσιαστική μονοπωλιακή τους θέση, είτε λειτουργώντας μέσα από τράστ, καρτέλ, άτυπα και μη κλπ.

Αποκαλυπτικές των πραγματικών εξελίξεων σε σχέση με τη διαμόρφωση των τιμών είναι οι περιπτώσεις των καυσίμων, των ποτών, των προϊόντων καπνού, γάλακτος και ένα σωρό άλλων προϊόντων.

Υπάρχουν φυσικά και ορισμένες περιπτώσεις συγκράτησης των τιμών, που χρησιμοποιούνται σαν αντεπιχειρήματα. Πού βρίσκεται, όμως, η ουσία αυτής της εξέλιξης; Με άλλα λόγια, ποιά είναι τα στοιχεία του κόστους επί των οποίων ασκείται η πίεση;

Την απάντηση τη δίνουν όχι μόνον οι προδιαγραφές της "Λευκής Βίβλου", αλλά και η ίδια η ζωή. Μείωση στην αμοιβή της εργατικής δύναμης, κτύπημα των εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων και πολύπλευρα αρνητική επίπτωση στο επίπεδο απασχόλησης με αύξηση της ανεργίας, της υποαπασχόλησης, της μερικής απασχόλησης κλπ.

Έτσι η όποια πρόσκαιρη, αμφιλεγόμενη και αμφισβητούμενη υποχώρηση τάχα στις τιμές μετασχηματίζεται σε μέγιστο κοινωνικοοικονομικό πρόβλημα με τις γνωστές άμεσες και δευτερογενείς επιδράσεις και επιπτώσεις στους εργαζόμενους. Ανάλογη προσωρινή εξέλιξη μπορεί να υπάρξει και μέσω τακτικών ελιγμών, προκειμένου να διαμορφωθούν οι όροι για την εντός ολίγου απόκτηση επιπλέον μεριδίων στην αγορά που προκαλεί ενδιαφέρον.

(GM)

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η τακτική του Καρτέλ Τσιμεντοβιομηχανιών της Ιταλίας, της Γαλλίας και της Ελβετίας, έναντι της Ελληνικής Τσιμεντοβιομηχανίας. Είναι φανερό ότι έχουν κάνει συμφωνίες μονοπωλιακού χαρακτήρα εισάγοντας στην χώρα μας φθηνότερο τσιμέντο με στόχο να εξοντώσουν την Ελληνική Τσιμεντοβιομηχανία, να κερδίσουν την ελληνική αγορά και στην συνέχεια ανενόχλητοι να επιβάλουν τις τιμές που θα τους αποφέρουν τα μονοπωλιακά κέρδη. Πιο γνωστή μας περίπτωση είναι εκείνη των πολυκαταστημάτων, για την οποία θα μιλήσουμε αναλυτικά παρακάτω.

Το τελικό συμπέρασμα σε σχέση με τις τιμές, είναι ότι στις συνθήκες του περιβόητου ελεύθερου ανταγωνισμού κατά κανόνα έχουμε αύξηση των τιμών και ότι αυτό που εκδηλώνεται σαν πρόθεση των συντακτών του νομοσχεδίου να εξισορροπήσουν τάχα την αγορά με τέτοιου είδους μέτρα, είναι τουλάχιστον μία μεγάλη αυταπάτη. Η αγορά σε συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού καθορίζεται από τους νόμους του κεφαλαίου και ειδικότερα του μεγάλου κεφαλαίου.

Ας αφήσουμε, λοιπόν, τα φιλολογήματα πως δήθεν μέσω του ελεύθερου ανταγωνισμού θα έχουμε μείωση των τιμών. Τέτοιο πράγμα, δηλαδή την μείωση των τιμών, δεν το έχουμε δει ποτέ στην ιστορία του καπιταλισμού. Οι τιμές

διαρκώς αυξάνονται. Έτσι δεν πρόκειται να το δούμε και σήμερα.

Το ίδιο συμβαίνει και με τις συγκεντρώσεις αγαπητοί συνάδελφοι. Όπως δηλώνεται στην εισηγητική έκθεση και συγκεκριμενοποιείται στο άρθρο 1 παρ.2 και 3, ένα από τα προβλήματα προς αντιμετώπιση είναι ο αποτελεσματικότερος έλεγχος των συγκεντρώσεων που προσβάλλει, κατά τους συντάκτες του νομοσχεδίου, την αρχή του υγιούς ανταγωνισμού.

Για εμάς είναι σαφές ότι ένας τέτοιος έλεγχος μέσα στις σημερινές συνθήκες είναι όχι μόνο αδύνατος, αλλά στην πραγματικότητα είναι και ανεπιθύμητος.

Αδύνατος γιατί ο ανταγωνισμός συνοδεύεται αντικειμενικά από την συγκέντρωση και συγκεντρωποίηση του κεφαλαίου και της παραγωγής. Αυτή η εξέλιξη άλλωστε επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι η διαχρονική λειτουργία των αρχών του ελεύθερου ανταγωνισμού στις διάφορες μορφές του, οδήγησε σε τέτοια γιγαντιαία συγκέντρωση ώστε σήμερα να διαπιστώνεται ο σχεδόν απόλυτος έλεγχος της παγκόσμιας οικονομικής ζωής από μία σειρά μετρημένων στον αριθμό καπιταλιστικών ενώσεων.

Ανεπιθύμητος, γιατί ~~όλες~~ όλες οι κεντρικές κατευθύνσεις των επιτελείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ^{όπως} κωδικοποιήθηκαν στην Συνθήκη του Μάαστριχτ, ενισχύουν τον ακριβώς αντίθετο του διακηρυγμένου στόχο. Μία

τέτοια αναφορά όμως καταντά και υποκριτική, κατά την γνώμη μας, όταν όλοι έχουμε γίνει μάρτυρες μιάς καραμπινάτης περίπτωσης που παραβίασε και συνεχίζει να παραβιάζει ωμά την αρχή που διαφημίζουν με στόμφο οι ποικιλλόχρωμοι υποστηρικτές του ελεύθερου ανταγωνισμού. Αναφερόμαστε στην γνωστή υπόθεση της κινητής τηλεφωνίας, όπου εξετελείστηκε και συνεχίζει να εξετελείζεται και η πιο στοιχειώδης ανταγωνιστική βάση, μέσα από την πραξικοπιματικά επιβληθείσα απόλυτη κυριαρχία της κρίσιμης αυτής αγοράς από δύο πολυεθνικά συγκροτήματα, που συνεχίζουν και σήμερα ανενόχλητα να απολαμβάνουν τους χαριστικούς όρους και τα αγαθά της συγκέντρωσης και της μονοπωλιακής τους θέσης.

Πολύς λόγος έγινε στην Επιτροπή για τις συγκεντρώσεις που πραγματοποιούνται στο εμπόριο, με τεράστιες, βέβαια, επιπτώσεις όχι μόνο στους λιανοπωλητές αλλά και στην ίδια την παραγωγή γενικότερα.

Στο διάστημα 1989-1994, ο όγκος των λιανικών πωλήσεων μειώθηκε κατά 23% σε πραγματικές τιμές, ενώ οι αλυσίδες των Super Market αυξάνουν συνεχώς σε κέρδη και σε τζίρο. Σήμερα, 70 αλυσίδες Super Market ελέγχουν το 65% του τζίρου των βασικών καταναλωτικών αγαθών έναντι του 47% που ήλεγχαν το 1983. Από αυτές οι 13 μόνο αλυσίδες ελέγχουν το 25% του τζίρου της χώρας.

135

02DP 4/2 Σφος ΜΑΣΟΥΡΑ Δφος ΠΑΡΑΣΚΕΥ 07.02.1995 ΒΙ0207GM

Οι πολυεθνικές επιτίθενται σε πολλά μέτωπα. Τρία είναι τα βασικά. Το ένα είναι ότι απλώνουν τα υποκαταστήματά τους, το δεύτερο είναι ότι εξαγοράζουν μεγάλες αλυσίδες και τρίτον εξαναγκάζουν τα ελληνικά Super Markets σε σιωπηλές συμφωνίες στις τιμές, στα ωράρια, στις προμήθειες, κ.λπ. κάτω από τους δικούς τους όρους.

(22Ε)

Σε λίγα χρόνια ένας πολύ μικρός όμιλος επιχειρήσεων εξαρτημένων και υποταγμένων στις πολυεθνικές, θα ελέγχει το συντριπτικό ποσοστό της αγοράς καταναλωτικών ειδών. Χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα έχουν καταστραφεί. Αυτό είναι δεδομένο. Μόνο στα τρόφιμα τα καταστήματα μειώθηκαν κατά 33% στη 10ετία του 1980. Σταδιακά η διαδικασία αυτή, θα απλωθεί σε όλους τους κλάδους. Ήδη η διαδικασία αυτή έχει ως συνέπεια σε χώρες όπως η Μεγάλη Βρεταννία, η Γερμανία, η Ολλανδία να μειωθούν τα καταστήματα λιανεμπορίου μετά το 1970, από 30% έως και 50%.

Επειδή μιλάγαμε προηγούμενα για τις τιμές που μειώνονται τάχα, χάριν του ελεύθερου ανταγωνισμού, δείτε τί λέει μια έρευνα της Eurostadt: Τα πολυεθνικά πολυκαταστήματα στα πρώτα χρόνια λειτουργίας τους, παρουσίαζαν καθαρά κέρδη από 0,5%, μέχρι 2%. Στην πορεία όμως και ύστερα από το κλείσιμο χιλιάδων μικρομεσαίων καταστημάτων, τα καθαρά κέρδη παρουσιάζουν θεαματική αύξηση μέχρι 6%, 8% και παραπάνω που σημαίνει ότι καταρρίπτεται και το επιχείρημα ότι ο ανταγωνισμός λειτουργεί θετικά σε ό,τι έχει σχέση με τις τιμές.

(Στο σημείο αυτό, την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κύριος ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν.ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

Στην ίδια έρευνα της Eurostadt υπογραμμίζεται ότι στο τέλος αυτής της

10ετίας που διανύουμε, δηλαδή σε 5,5 χρόνια, 23 μόνο αλυσίδες πολυεθνικών πολυκαταστημάτων θα διακινούν το 71% περίπου του συνολικού όγκου του λιανικού εμπορίου των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ό,τι αρνητικά συνεπάγεται αυτό για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά και για τις εθνικές οικονομίες γενικότερα.

Υπάρχει μια τροπολογία συναδέλφων για τον περιορισμό της δράσης των μεγάλων πολυεθνικών πολυκαταστημάτων και την προστασία των χιλιάδων μικρομεσαίων εμπορικών -και όχι μόνο εμπορικών- επιχειρήσεων.

Φοβόμαστε ότι ο τρόπος που απάντησε ο κ.Υπουργός μιλώντας έτσι περιφρονητικά για μπακάληδες και μαγαζάτορες, προδικάζει και την άρνησή του να μην αποδεχθεί την τροπολογία. Με τη φιλοσοφία της τροπολογίας, το ΚΚΕ συμφωνεί. Θεωρούμε όμως ότι για να είναι πιο αποτελεσματική η παρέμβαση και ο έλεγχος, πρέπει ορισμένα πράγματα να γίνουν ακόμη πιο συγκεκριμένα. Παραδείγματος χάριν, όχι πάνω από 600 M2 μεικτής επιφάνειας για όλα τα πολυκαταστήματα σε όλες τις περιοχές της χώρας. Στις παραμεθόριες περιοχές και σε πόλεις κάτω των 50.000 κατοίκων, να απαγορευθεί η εγκατάσταση και η λειτουργία τους. Αυτό γίνεται νομίζω στη Γαλλία. Σε πόλεις πάνω από 50.000 κατοίκους, να απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου. Τέλος, στις 3 μεγάλες πόλεις, μόνο

μακριά απ'αυτές και σε απόσταση άνω των 20 χιλιομέτρων από το κέντρο των τριών αυτών πόλεων, θα μπορούσαν να λειτουργήσουν τέτοια πολυκαταστήματα.

Οι παραπάνω πλευρές αποτελούν τη συνολική πρόταση του ΚΚΕ γι'αυτό το πρόβλημα, αλλά ταυτόχρονα είναι και ζωτικά αιτήματα του συνδικαλιστικού κινήματος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, σωματείων, ομοσπονδιών, αλλά και επιμελητηρίων.

Δεν αρκεί όμως να πάρουμε μόνο αυτά τα μέτρα ελέγχου. Πρέπει να παρθούν και μέτρα ενίσχυσης, με κίνητρα της συνεταιριστικής και της κοινοπρακτικής δραστηριότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Πρέπει να προχωρήσουμε στην απαλλαγή τους από την επαχθή φορολόγηση με συντελεστή το 35%. Να καταργηθεί η προείσπραξη του ΦΠΑ και βέβαια, να καταργηθούν τα αντικειμενικά κριτήρια που θα αποτελέσουν την ταφόπλακα για χιλιάδες μικρές και μεσαίες επαγγελματικές επιχειρήσεις.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε καμία αυταπάτη σε σχέση με το νομοσχέδιο. Είμαστε βέβαιοι ότι όπως δεν απέδωσε η προηγούμενη νομοθεσία, έτσι ακριβώς δεν πρόκειται να αποδώσει και αυτή που προωθείται σήμερα. Δεν πρόκειται να αποδώσει για συγκεκριμένους και απλούστατους λόγους. Δεν θίγεται π.χ. το υπάρχον καθεστώς, όπου σε πολλούς κλάδους κυριαρχούν μεγάλες επιχειρήσεις οι οποίες ελέγχουν πολύ πέρα του 25% της αγοράς.

(ΒΑ)

Παραμένει, δηλαδή, το status και βέβαια παραμένει και η δυνατότητά τους να επεκτείνουν την κυριαρχία τους στην αγορά. Δεν αντιμετωπίζεται το καθεστώς της ασυδοσίας και της ελεύθερης δράσης των πολυεθνικών και των θυγατρικών τους, που λειτουργούν στην Ελλάδα. Αυτές μπορούν να ενώνονται, να συνάπτουν συμφωνίες, μυστικές ή φανερές, να συγχωνεύονται, να αλληλοεξαγοράζονται και σε επίπεδο παραγωγής και σε επίπεδο διανομής, χωρίς το κράτος να έχει τη δυνατότητα παρέμβασης.

Αναφέρθηκε το παράδειγμα στην Επιτροπή, κύριε Υπουργέ, στον τομέα των ελαστικών και σεις απαντήσατε ότι όσον αφορά τις αποφάσεις των μητρικών επιχειρήσεων, το κράτος δεν μπορεί να έχει καμμία παρέμβαση.

(Στο σημείο αυτό χτυπά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα την ανοχή σας για 1-2 λεπτά.

Η Ανεξάρτητη Επιτροπή Ανταγωνισμού, όσο καλές προθέσεις και αν έχει, δεν θα μπορέσει να κάνει τίποτα ουσιαστικό, αφού δεν υπάρχει η έρευνα της αγοράς. Επομένως, δεν θα γνωρίζει και η ίδια το μερίδιο της κάθε επιχείρησης, δεν θα έχει την εικόνα του τί γίνεται στον κάθε κλάδο. Επιπλέον, πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι αυτή η επιτροπή θα έχει να κάνει με τεράστια οικονομικά συμφέροντα. Και ξέρουμε πολύ καλά πόσους τρόπους

χρησιμοποιεί το μεγάλο κεφάλαιο, προκειμένου να ξεπερνά εμπόδια και δυσκολίες. Και όταν η επιτροπή καταφέρει να φθάσει σε κάποια απόφαση που να απαγορεύει τη συγκέντρωση, υπάρχει το παραθυράκι του άρθρου 2, παρ.3 και 4, που δίνει τη δυνατότητα στους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου να επιτρέπουν τη συγχώνευση κατά παρέκκλιση και πέρα του 25% ελέγχου της αγοράς, για λόγους εθνικού συμφέροντος κ.λπ., για να μην αναφερθούμε στην ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων εντός και εκτός της Ελλάδας, στο καθεστώς των ανώνυμων μετοχών και στην ελεύθερη, χωρίς κανένα έλεγχο, αγοραπωλησία μετοχών και επιχειρήσεων, που διενεργείται μέσω του Χρηματιστηρίου.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

Αν αναλύσουμε και αυτές τις πλευρές, θα καταλάβει ο καθένας ότι δεν μπορεί να έχει ουσιαστική εφαρμογή ένα τέτοιο νομοθέτημα. Ο κύριος Υπουργός ονειρεύεται ότι θα φέρει το μέτρο ανάμεσα στην απόλυτη ελευθερία των επιχειρήσεων και στον έλεγχό τους και ότι θα εξασφαλίσει τα συμφέροντα των καταναλωτών και της κοινωνικής ολότητας, όπως είπε. Αυτό είναι ουτοπία.

Ο κύριος Υπουργός, προσπαθώντας να απαντήσει σε όλα τα επιχειρήματα

που θέσαμε και που είναι προβλήματα που προβάλλει η ίδια η ζωή, κατέφυγε σε αφορισμούς. Μας είπε: "Μα, και εσείς τί προτείνετε; Να γυρίσουμε στο σύστημα της συνολικής διοικητικής καθοδήγησης της οικονομίας που απέτυχε; Αυτό το σύστημα πάρτε το απόφαση" -κάπως έτσι το διατύπωσε- "δεν μπορεί να υπάρξει στις νέες συνθήκες". Απέφυγε όμως επιμελώς ο κύριος Υπουργός να μας πει πού οδήγησαν μέχρι τώρα οι νέες συνθήκες. Άλλωστε, τί να μας πει; Ότι χάριν στις νέες αυτές συνθήκες, δηλαδή στη νέα τάξη πραγμάτων, αυξάνονται οι στρατιές των ανέργων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αυξάνεται η ευρωπαϊκή φτώχεια, ότι 35 εκατ. άνθρωποι σιτίζονται ανεπαρκώς στην Ευρώπη, ότι οι κοινωνικοί και οικονομικοί διαχωρισμοί διευρύνονται στην Ευρώπη, όπως διευρύνεται και το χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών και ότι πηγαίνουμε ολοταχώς στην κοινωνία των 2/3, όπου εκατομμύρια άνθρωποι θα ζουν στο περιθώριο, στη φτώχεια και στην εξαθλίωση, ενώ οι λίγοι και οι εκλεκτοί θα απολαμβάνουν τα αγαθά του ελεύθερου ανταγωνισμού και της ελεύθερης αγοράς τους;

Αυτές οι εξελίξεις ανάγκασαν τη γαλλική εφημερίδα Le mond να υπογραμμίσει ότι οδεύουμε σταθερά προς μια κοινωνία αποσύνθεσης, που μπορεί να λάβει εκρηκτικές διαστάσεις. Αυτή την κοινωνία, της αποσύνθεσης, υποστηρίζετε, όταν πίνετε νερό στις θεωρίες της ελεύθερης

142

02ZE 4/2 Σφος ΒΑΡΟΥΤΑ Δφος ΜΠΟΥΛΑΞΗ 07.02.1995 ΒΚ0207ΒΑ

αγοράς και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Και κάνει εντύπωση, κύριε Υπουργέ, πόσο απόλυτα και ολοκληρωτικά εγκαταλείψατε ό,τι πιστεύατε μέχρι σήμερα και προσχωρήσατε στις θεωρίες, που είναι ιερό ευαγγέλιο, των πιο αντιδραστικών κύκλων του μονοπωλιακού κεφαλαίου και των πολυεθνικών επιχειρήσεων.

(RX)

Ο εισηγητής της πλειοψηφίας ισχυρίσθηκε ότι το ΚΚΕ απορρίπτει το νομοσχέδιο, αλλά δεν έχει προτάσεις. Ή ο συνάδελφος δεν παρακολούθησε τις προτάσεις και τις θέσεις του ΚΚΕ, ή ακούει μόνο τα μηνύματα, που εκπέμπονται από την Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση.

Εμείς, κύριοι συνάδελφοι....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Κατσαρέ, με συγχωρείτε που σας διακόπτω.

Συμφωνεί το Σώμα να συμπληρώσει ο κύριος Κατσαρός χρόνο 25 λεπτών, για να ολοκληρώσει την αγόρευσή του;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το Σώμα συμφώνησε.

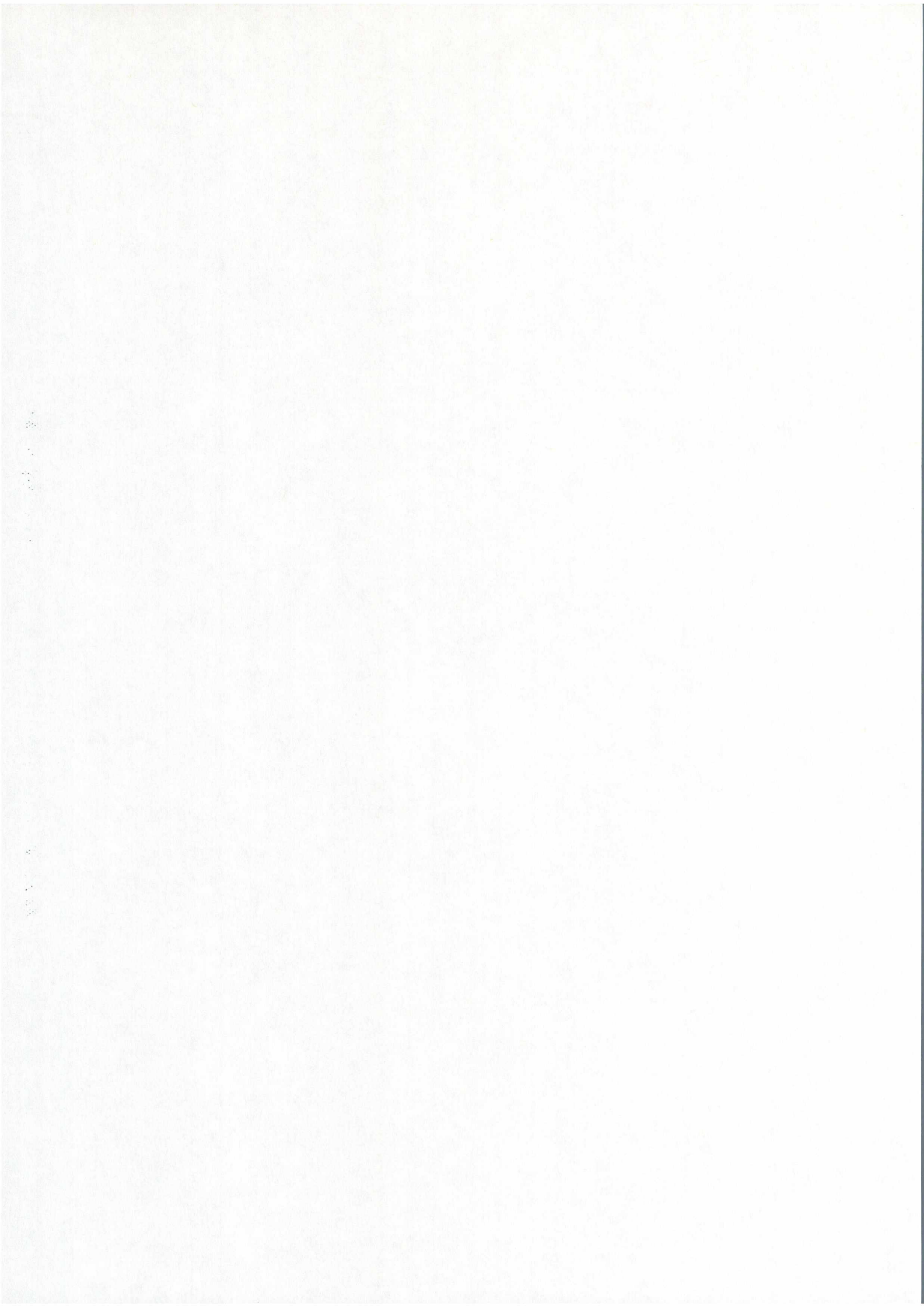
Σας παρακαλώ όμως, κύριε Κατσαρέ, να τελειώσετε στα 25 λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, εμείς δεν εκπέμπουμε στη συχνότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ελεύθερης αγοράς και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Εκπέμπουμε στη συχνότητα, που εκπέμπουν...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Οι Αλβανοί.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Οι εργαζόμενοι, κύριε Σπυριούνη, εκπέμπουν σ' αυτή τη συχνότητα. Εσείς δε μπορείτε να την πιάσετε.



Είναι και οι μικροεπιχειρηματίες, που την αγωνία τους την ακούσαμε προχθές. Ακούσατε τί είπα. Ακόμα και ο Πρόεδρος του ΣΕΒ είπε ότι θα καταστραφούν, αλλά δε χάθηκε ο κόσμος και αν καταστραφούν μερικές δεκάδες ή εκατοντάδες χιλιάδες επιχειρήσεις. Ο ΣΕΒ να επιβιώσει και τα μέλη του, αυτός είναι ο σκοπός. Περισσότερο και ελεύθερο ανταγωνισμό θέλει...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΕΝΤΑΚΗΣ: Η ΓΣΕΕ συμφωνεί όμως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Ναι, συμφωνεί η ΓΣΕΕ. Έχουμε μιλήσει για τη ΓΣΕΕ και για το συνδικαλιστικό κίνημα.

Ο κ Χατζηδημητρίου βιάστηκε πολύ να ξεμπερδέψει με τον σοσιαλισμό.

Κύριε Χατζηδημητρίου, οι εξελίξεις δεν ολοκληρώθηκαν. Και το ξέρετε πολύ καλά. Πολύ περισσότερο, δεν παγιώθηκαν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Δεν παγιώθηκαν, ναι. Ολοκληρώθηκαν όμως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Μια μάχη κερδήθηκε. Ο πόλεμος, όμως, συνεχίζεται. Αυτό να το ξέρετε. Αλλοίμονο, αν η ανθρωπότητα παραιτηθεί από την εξέλιξη και την πρόοδο και αν οι εργαζόμενοι εναποθέσουν την τύχη τους στο μεγάλο κεφάλαιο, που, όπως ειπώθηκε, κέρδισε τη μάχη. Αλλοίμονο, αν επικρατήσει ο καπιταλισμός, αυτό το βάρβαρο κοινωνικό σύστημα της εκμετάλλευσης, της αδικίας, που σπρώχνει το μισό πληθυσμό στις αναπτυγμένες χώρες στο περιθώριο και στη φτώχεια, που σπρώχνει δισεκατομμύρια ανθρώπους σ' όλο

τον κόσμο στην εξαθλίωση και στην εξαφάνιση.

Κύριοι συνάδελφοι, έχει ο καιρός γυρίσματα και δεν πρέπει να λέμε κουβέντες, για τις οποίες αύριο, όταν θα αλλάξουν οι εξελίξεις, θα ντρεπόμαστε και δεν θα έχουμε που να κρυφτούμε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Όταν ανέβω στο Βήμα, θα σας τα πω, κύριε Κατσαρέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Την Αλβανία, εμένα μη μου την χρεώνετε. Δεν είχαμε ποτέ σχέσεις με την Αλβανία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, μετά την ολοκλήρωση της συζητήσεως του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εμπορίου, ακολουθεί το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και εν συνεχεία το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Προτείνω την αλλαγή αυτής της σειράς. Μετά το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εμπορίου, να ακολουθήσει το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και επομένως, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης μετατίθεται για ~~την~~ επόμενη εβδομάδα, με την προϋπόθεση βεβαίως ότι θα τελειώσει αύριο το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εμπορίου. Αν δεν τελειώσει αύριο, τότε θα συνεχισθεί και την Πέμπτη. Επομένως, δεν θα έχει νόημα η απόφαση αυτή. Εφόσον όμως τελειώσει το νομοσχέδιο αυτό αύριο, θα

συζητηθεί την Πέμπτη το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Δηλαδή, τη Δευτέρα θα συζητηθεί το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Και από την επόμενη εβδομάδα, τα άλλα νομοσχέδια της Ημερησίας Διατάξεως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Τελειώσει, δεν τελειώσει το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Αν το νομοσχέδιο, που συζητούμε τώρα, τελειώσει αύριο, την Πέμπτη δεν θα συζητήσουμε το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αλλά το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Και όποτε τελειώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Και όποτε τελειώσει φυσικά, εκτός εάν την επόμενη εβδομάδα διακοπεί η συζήτησή του, διότι θα εκδοθεί άλλη Ημερήσια Διάταξη.

Ερωτάται το Σώμα αν συμφωνεί με την αλλαγή της σειράς των συζητούμενων νομοσχεδίων.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς, το Σώμα συμφώνησε ομόφωνα.

(2MN)

Ο κύριος Νικόλαος Ακριτίδης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ιστορικά ζούμε μία περίοδο της οποίας το σημαντικότερο, ίσως, χαρακτηριστικό είναι η απελευθέρωση των αγορών και η διεύρυνσή τους με γρήγορους ρυθμούς και με μία τάση παγκοσμιοποίησης. Και αν παρακάμψουμε προς στιγμήν τα ποικίλα αίτια, ιστορικά, πολιτικά, κοινωνικά που δημιουργούν αυτό το φαινόμενο, πρέπει να σταθούμε σε δύο βασικές παρατηρήσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κύριος **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ**)

Η πρώτη παρατήρηση αφορά το γεγονός ότι στο χώρο αυτού του φαινομένου, της λειτουργίας των αγορών, έχουν επενδυθεί σημαντικότερες ελπίδες, τόσο στη Δύση, όσο και στην Ανατολή και ως απάντηση σε κάποιο συνάδελφο, ήθελα να πω τα εξής: Σε ό,τι αφορά την Ανατολή, ένας από τους σημαντικότερους μεταρρυθμιστές της τέως Σοβιετικής Ένωσης στη διακήρυξη του είπε ότι το κλειδί που επιτρέπει το σχεδιασμό μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα της αλλαγής του καθεστώτος, είναι η αγορά. Για να συμπληρώσει παρακάτω: "Είναι καιρός να απαλλάξουμε μια για πάντα τη συνείδησή μας από την απάτη του ασυμβίβαστου μεταξύ σοσιαλισμού και αγοράς". Τώρα, σε ό,τι αφορά τη Δύση, έχουμε εξελίξεις οι οποίες είναι

Ο κύριος Νικόλαος Ακριτίδης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ιστορικά ζούμε μία περίοδο της οποίας το σημαντικότερο, ίσως, χαρακτηριστικό είναι η απελευθέρωση των αγορών και η διεύρυνσή τους με γρήγορους ρυθμούς και με μία τάση παγκοσμιοποίησης. Και αν παρακάμψουμε προς στιγμήν τα ποικίλα αίτια, ιστορικά, πολιτικά, κοινωνικά που δημιουργούν αυτό το φαινόμενο, πρέπει να σταθούμε σε δύο βασικές παρατηρήσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κύριος **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ**)

Η πρώτη παρατήρηση αφορά το γεγονός ότι στο χώρο αυτού του φαινομένου, της λειτουργίας των αγορών, έχουν επενδυθεί σημαντικότερες ελπίδες, τόσο στη Δύση, όσο και στην Ανατολή και ως απάντηση σε κάποιο συνάδελφο, ήθελα να πω τα εξής: Σε ό,τι αφορά την Ανατολή, ένας από τους σημαντικότερους μεταρρυθμιστές της τέως Σοβιετικής Ένωσης στη διακήρυξη του είπε ότι το κλειδί που επιτρέπει το σχεδιασμό μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα της αλλαγής του καθεστώτος, είναι η αγορά. Για να συμπληρώσει παρακάτω: "Είναι καιρός να απαλλάξουμε μια για πάντα τη συνείδησή μας από την απάτη του ασυμβίβαστου μεταξύ σοσιαλισμού και αγοράς". Τώρα, σε ό,τι αφορά τη Δύση, έχουμε εξελίξεις οι οποίες είναι

ιδιαίτερα σημαντικές και αφορούν συνολικά την ισορροπία στον κόσμο. Είναι για παράδειγμα, η Ευρωπαϊκή Ένωση, που από κει ξεκίνησε, η NAFTA στο Βορειοαμερικανικό ημισφαίριο, η ίδια η GATT που απείλησε έναν πραγματικό πόλεμο.

Όμως, η δεύτερη παρατήρηση, νομίζω, ότι είναι η σημαντικότερη και είναι η οδυνηρή συνειδητοποίηση ότι οι αγορές ακόμα δεν έχουν λύσει τα προβλήματα του κόσμου και σε καμία περίπτωση η διεύρυνσή τους δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες. Ο σχεδιασμός, η ομαλή εξέλιξη στον ανατολικό κόσμο δεν έχει γίνει και ο δυτικός κόσμος, έστω, πρόσκαιρα, βιώνει πρωτοφανή φαινόμενα, όπως σεισμικές νομισματικές διαταράξεις, ασφυκτικές εκρήξεις δημόσιου χρέους, ανατροπές οικονομικών ισορροπιών, όπως, για παράδειγμα, στην Ελβετία ή στην Σκανδιναβία, μετατόπιση της πραγματικής οικονομικής εξουσίας -και αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία- σε οικονομικούς συνασπισμούς και στην τεχνοκρατική εξέλιξη, φαινόμενο το οποίο επηρεάζει, όχι μόνο ισορροπίες πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές, αλλά τον ίδιο τον πολιτισμό μας, η απειλή ~~της~~ της διαμόρφωσης της κοινωνίας των 2/3.

Η αγορά, λοιπόν, ακόμα δεν δικαίωσε τις ελπίδες μας. Όμως, οι εξελίξεις διαμορφώνουν ένα νέο πλαίσιο σχέσεων και κυρίως αναπτύσσουν έναν καινούργιο προβληματισμό, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα να

αμυνθεί η ανθρωπότητα.

Και έχουμε δύο κατηγορίες μέσων άμυνας. Η πρώτη κατηγορία αφορά τα διοικητικά μέτρα, τα οποία εφαρμόζονται ασφαλώς σε μικροκλίμακα, δηλαδή σε επίπεδο χώρας και είναι μέτρα προστασίας του καταναλωτή. Είναι όμως κυρίως μέτρα προστασίας της εθνικής ταυτότητας, από κίνδυνο εισαγωγής μέσω των αγορών πολιτιστικών στερεοτύπων που αφορούν την καταναλωτική κοινωνία, ή δυτικές κοινωνίες -και βλέπουμε σήμερα τον πόλεμο στον τομέα αυτό των Ηνωμένων Πολιτειών και της Κίνας. Και ακόμα είναι εκείνο το πλέγμα των μέτρων που από τη μία πλευρά προστατεύουν το κράτος κοινωνικής πρόνοιας, όπου υπάρχει και όπου ^{αυτό} είναι στόχος -και εδώ διαχωρίζεται ο νεοφιλελευθερισμός και τα λόγια από την πράξη, απ' όλες τις πλευρές και η ακυρότητα των ιδεολογημάτων ^{και} αλλά ~~ακόμα~~ η υποστήριξη- πολύ σημαντικό για το μέλλον- των αξιών εκείνων που εξυπηρετούν το δικό μας πολιτισμό και το κράτος της κοινωνικής πρόνοιας.

Στο επίπεδο της οικονομίας, το μοναδικό μέτρο που υπάρχει είναι ο ανταγωνισμός και η ανεμπόδιστη λειτουργία του. Είναι το οικονομικό μέτρο.

(ΚΑ)

Επομένως, όσοι επιθυμούν να επιβάλουν -έτσι θα λέγαμε- κανόνες ισορροπής εξέλιξης του φαινομένου, χωρίς να απαρνούμαστε την αγορά, είναι υποχρεωμένοι να προωθήσουν μέτρα προστασίας του ίδιου του ανταγωνισμού στη λειτουργία των αγορών.

Και μπαίνει πρώτα απ' όλα το ερώτημα για μας: Στη χώρα μας λειτούργησε και λειτουργεί αυτό το οικονομικό μέτρο, ο ανταγωνισμός; Η απάντηση, είναι όχι, εξ αιτίας διαρθρωτικών και λειτουργικών αδυναμιών της οικονομίας και της κοινωνίας μας και λειτουργικών αδυναμιών του κράτους. Αυτό που ζούμε, οι φοροαπαλλαγές, οι φοροδιαφυγές, η στρεβλή δηλαδή, εφαρμογή των κανόνων της εφορίας είναι λειτουργική αδυναμία που στρεβλώνει τον ανταγωνισμό.

Αλλά υπάρχουν και άλλες, όπως για παράδειγμα είναι τα προστατευόμενα επαγγέλματα, οι συντεχνιακές λειτουργίες, κάποιες νοοτροπίες, οι οποίες ιστορικά έχουν διαμορφωθεί, το απαρχαιωμένο πιστωτικό μας σύστημα, που δεν δίνει ίσες δυνατότες και ίσες ευκαιρίες, η έλλειψη, φυσικά, ολοκληρωμένων δομών αγοράς στα αγροτικά προϊόντα, είναι μία χαρακτηριστική περίπτωση, η έλλειψη επαρκούς ελέγχου από την πλευρά του κράτους για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού και φυσικά διαρθρωτικές αδυναμίες πάμπολλες με κύρια αυτή που διαμορφώνει τη διαφορά ανάμεσα στο κέντρο και

την περιφέρεια και τον παρασιτισμό του κέντρου.

Είναι αδύνατο να συζητούμε για όρους ανταγωνισμού ανάμεσα στο κέντρο και την ελληνική περιφέρεια και αυτό έχει τονισθεί επαρκώς και στην Κοινοβουλευτική ^{μα} Επιτροπή.

Το δεύτερο ερώτημα είναι: Έχουμε ένα θεσμικό πλαίσιο επαρκές, ^{και} το θωρακίζουμε με μηχανισμούς ελέγχου και στήριξης; Η απάντηση εδώ είναι ότι το θεσμικό πλαίσιο δεν ήταν μέχρι τώρα εκείνο που έφταιγε. Ήταν αρκετά ικανοποιητικό. Δεν υπήρχαν μηχανισμοί να το εφαρμόσουν ^{και} κυρίως δεν υπήρχε η επιτροπή του ανταγωνισμού, που συνοδεύει αυτού του είδους τα μέτρα. Η επιτροπή του ανταγωνισμού ανάμεσα στο 1977 και 1982 -επειδή κάτι ειπώθηκε- επελήφθη δέκα επτά υποθέσεων, από τις οποίες τρεις ήταν σημαντικές. Ουδεμία κατέληξε κάπου, όλες βρίσκονταν στα δικαστήρια και σε εκκρεμότητα, και βγήκαν ^{δύο} (αποφάσεις για αρνητική πιστοποίηση και αυτές πάλι δεν εφαρμόσθηκαν).

Εκεί αναγκάσθηκε η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ να πάρει την πολιτική ευθύνη πάνω της, να μετατρέψει προσωρινά ή και μεταβατικά την Επιτροπή σε Γνωμοδοτική και με τη δική μας πολιτική ευθύνη εκκαθαρίσαμε ένα θέμα σαράντα οκτώ ή και περισσότερων υποθέσεων, οι οποίες ελίμναζαν.

Η πιο σημαντική διάταξη αυτού του νομοσχεδίου είναι εκείνη που αφορά

ασφαλώς τη συγκρότηση Επιτροπής Ανταγωνισμού. Θα δεχθώ κι εγώ την εμπειρία που καταθέτει στην εισηγητική έκθεση ο κ. Υπουργός, ότι οι δημόσιες υπηρεσίες δεν παρέχουν εγγυήσεις ότι θα μπορούν τεχνικά να υποστηρίξουν αυτή/την Επιτροπή.

Πιστεύω, όμως, ότι πρέπει να κρατήσουμε μία ισορροπία. Ασφαλώς θα γίνει αυτή η υπηρεσία τεχνικής υποστήριξης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, για την οποία έχω κάποιες επιφυλάξεις, αλλά δεν είναι αυτό το ζήτημα. Ασφαλώς ^{όμως} (θα πρέπει να συντηρηθεί ^{και} η υπηρεσία -εξ άλλου είναι αναγκαία- από τη στιγμή που ο Υπουργός και επιβλέπει και αποφασίζει, για παράδειγμα τις εξαιρέσεις από τη συγκέντρωση και επίσης, αφού ο Υπουργός έχει συνολικά την πολιτική ευθύνη του αποτελέσματος.

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο κύρι^ο σκέλος, που είναι ο έλεγχος των συγκεντρώσεων, θέλω να πω ότι η ιστορία είναι πολύ μακρά. Δεν είναι τυχαίο και δεν σχετίζεται καθόλου με αυτό που ειπώθηκε πριν από έξι μήνες, για τη Νέα Δημοκρατία που κατέθεσε πρόταση νόμου κ.λπ. Αυτά δεν έχουν καμμία σχέση απολύτως. Η πραγματικότητα είναι ότι έπρεπε να ωριμάσουν οι συνθήκες για να έλθει αυτό εδώ το νομοσχέδιο.

Το δίλημμα είναι -που δεν είναι δικό μας δίλημμα, αλλά είναι πανευρωπαϊκό- αν θα πρέπει να θέσουμε φραγμούς και ασφυκτικούς ελέγχους

153

03MN 4/3 Σφος ΚΑΛΛΙΓΕΡ Δφος ΜΠΙΖΙΟΥ 07.02.1995 ΒΝ0207ΚΑ

στις συγκεντρώσεις, ή θα πρέπει να επιτρέψουμε την ~~μεγέθυνση~~ ^{δυν} των δικών μας επιχειρήσεων, ώστε να είναι ανταγωνιστικές στον ευρωπαϊκό και στον παγκόσμιο χώρο, δεδομένου ότι τώρα δεν υπάρχουν απομονωμένες αγορές. Αυτό είναι το δίλημμα. Φυσικά υπάρχει ο αντίλογος του ανταγωνισμού, σεβαστός καθ' όλα.

Νομίζω ότι το κλειδί σ' αυτό εδώ το δίλημμα είναι η ρύθμιση, την οποία προβλέπει στα άρθρα 4δ' και 4γ', του τροποποιημένου 703, όπου οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου, με συγκροτημένες και αιτιολογημένες γνώμες μπορούν να εξαιρέσουν κάποιες περιπτώσεις. Εγώ δέχομαι απολύτως αυτήν εδώ τη διάταξη και βρίσκω την ευκαιρία να πω ότι η συγκεκριμένη γνώμη σημαίνει ότι πρέπει να έχουμε μικρή, αλλά αποτελεσματική υπηρεσία.

(RC)

Με βάση αυτό, θα ήθελα και εδώ να τονίσω ότι θεωρώ ότι όλη η δομή, ο έλεγχος, έχει κάποιες αδυναμίες γραφειοκρατικές. Παραδείγματος χάριν, δεν κρίνω γιατί είναι αναγκαίο να υπάρχει λίστα-κατάλογος των συγκεντρώσεων αυτών που δεν υπερβαίνουν τα όρια στα οποία τίθεται ο έλεγχος.

Επίσης, για τον ίδιο λόγο, θεωρώ ότι τα όρια που τίθενται, διαζευκτικά μάλιστα, ιδιαίτερα τα οικονομικά κριτήρια των 5 εκατ. ή των 50 εκατ. ECU είναι μικρά. Θα μπορούσαν να διευρυνθούν περισσότερο. Νομίζω ότι ο κ.Υπουργός με αντιλαμβάνεται πλήρως.

Ήθελα να μείνω σε μία ρύθμιση -έχει γίνει συζήτηση- που θεωρώ ότι έχει εντελώς ιδιαίτερη σημασία. Η καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης. Είναι αυτό που τονίστηκε ότι σήμερα τα μεγάλα πολυκαταστήματα, αυτά τα υπερκαταστήματα, δημιουργούν θέση οικονομικής ισχύος, που ισοδυναμούν με δομικά ολιγοπώλια και επιβάλλουν τη δύναμή τους, όχι μόνο στις υπόλοιπες μονάδες, αλλά κυρίως στις μονάδες παραγωγής και μάλιστα με τρόπο, ο οποίος προκαλεί.

Είναι ανάγκη να ελεγχθεί το φαινόμενο αυτό. Θέλω να κάνω μία προσέγγιση πρώτα θεωρητική. Αυτή εδώ η ρύθμιση δεν έλειπε από το θεσμικό πλαίσιο. Μπορούσε και με το προηγούμενο θεσμικό πλαίσιο να υπάρξει αυτός εδώ ο έλεγχος. Είναι σαφές το άρθρο, νομίζω, 2 του Ν.703 και όπως είχε

τροποποιηθεί. Όμως, η ρητή αναφορά και η επαναφορά του στο νόμο αυτό, νομίζω ότι δίνει τη βαρύτητα που δίδει και ο σημερινός νομοθέτης, δηλαδή ο κ. Υπουργός του Εμπορίου, στο ζήτημα αυτό.

Αυτό, λοιπόν, σημαίνει ότι αναμένουμε να πάρει ο κ.Υπουργός πρωτοβουλίες γύρω από το ζήτημα αυτό, το οποίο απασχολεί μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στον παραγωγικό κυρίως χώρο, πέρα από το χώρο του εμπορίου, όπου αυτές οι εξελίξεις οδηγούν σε ασφυξία τις μικρές εμπορικές οργανώσεις.

Στο θέμα αυτό, υπάρχει μία τροπολογία, κύριε Υπουργέ, που τη γνωρίζετε άριστα. Έγινε -απευθύνομαι στο Σώμα- ευρύτατη συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή και δεσμεύθηκε ο κ. Υπουργός ότι θα φέρει ρύθμιση μέσα σ' αυτό το μήνα. Το ελπίζουμε, κύριε Υπουργέ. Είμαι βέβαιος περί αυτού του πράγματος, αλλά έκρινα αναγκαίο, όπως νομίζω ότι θα κάνουν και οι άλλοι συνάδελφοι -και ήδη έχουν προηγηθεί- ότι ήταν αναγκαίο να το τονίσουμε και πάλι.

Ως συμπέρασμα, με όσα έχω πει, είναι σαφές, κύριοι συνάδελφοι, ότι κρίνω ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν συμπληρώνει και δεν εναρμονίζεται ^{αλλά} -που πράγματι εναρμονίζεται- σε θεσμικές ρυθμίσεις του ευρωπαϊκού χώρου, αλλά είναι ένα νομοσχέδιο που ^{εισάγει} νέα μέτρα στη νομοθεσία μας